

HØRINGSUTTALELSE FRA BERGEN MEDIA BY

Vi vil i det følgende kommentere Rambøl-rapporten på en del punkter der den berører for oss viktige områder. Vi opplever også at det er åpnet for å frigjøre seg fra de forslag og konklusjoner som rapporten gir, og vil også kommentere områder som ikke direkte omfattes av rapporten.

De siste års erfaringer både fra Sverige og Norge viser fullt ut hvilken berikelse en regional satsning på filmområdet kan og skal være for den nasjonale filmen. Både kulturelt og næringsmessig har regionenes rolle bidratt til bredde i det kulturelle uttrykket og til at det økonomiske og næringsmessige fundamentet for filmproduksjon er betydelig styrket. Overgangen fra en sterk sentralisering på filmens område til aktive, filmproduserende regioner tilfører nye stemmer, bærer med seg sterk lokal og regional vilje til satsning og tilfører ny kapital til produksjon av norsk film.

Spørsmålet blir da hvordan den statlige filmpolitikken og støtteordninger kan støtte opp om denne utviklingen og bidra til en styrking av den regionale dimensjonen som en integrert del av en overordnet filmpolitikk.

Beskrivelsen av regionale filmsatsninger

Vi finner at Rambøls valg av utenlandske eksempler er nyttig lesning, men i likhet med det øvrige regionale filmNorge finner vi det uforståelig at rapporten ikke tar seg bryet med å beskrive de norske regionale filmsatsningene grundigere enn den gjør. Rapporten ofrer mye spalteplass på regionale filmfond, mens Filmfondet fuzz i Bergen ikke nevnes med ett ord. Vi finner det derfor nødvendig å gi en beskrivelse av filmressursene i Bergen i det dette ikke framgår av rapporten.

Filmressurser

Bergen Media By er et ressurs- og utviklingscenter for film- og TV bransjen i Bergen og Hordaland, og har et sterkt fokus på kompetansehevende tiltak for den profesjonelle lokale bransje. I hovedsak finansiert av Bergen kommune. Bergen Media By driver den regionale filmkommisjonen **Western Norway Film Commission**, der fylkene Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland er samarbeidspartnere og finansierer. Fagkonferansen **Nordiske Mediedager** er en del av Bergen Media By. Bergen Media By arrangerer hvert 5.år kort- og dokumentarfilmfestivalen **Nordisk Panorama**.

Vestnorsk filmsenter er Vestlandets senter for utvikling og produksjon av kort og dokumentarfilm. Har også regionale midler til manusutvikling av spillefilm og TV drama.

Filmfondet fuzz er et nystartet toppfinansieringsfond for spillefilm og TV-drama. Agerer som co-produsent og har sin finansiering fra kommune, fylke, stat og private investorer.

Medieverkstedet er et lavterskel-tilbud til unge filmskapere. Har eksistert i 30 år og er en viktig rekrutteringsarena.

Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF): årlig filmfestival i Bergen med et særlig fokus på dokumentarfilm.

Cinemateket i Bergen er et visningsforum for norsk og utenlandsk film fra hele filmhistorien.

Norwegian Film Commission er Norges nasjonale filmkommisjon med lokalisering i Bergen.

I Bergen og Hordaland finnes omlag 35 **produksjonsselskaper** – fra selskaper med mer enn 10 ansatte til enmannsbedrifter. Det produseres kortfilm, dokumentarfilm, reklame, spillefilm og TV-drama.

Medie/medielatret høyere utdanning

Universitet med TV-utdanning og studier i journalistikk og medievitenskap (bachelor og master nivå)

Kunsthøgskolen i Bergen

Norges handelshøyskole (medierelatert forskning)

Handelshøyskolen BI

Noroff Instituttet (praktisk medieutdanning)

Andre ressurser:

NRK Hordaland, NRK største regionalkontor

TV2s hovedkontor

BTV, Bergens Tidens lokal TV-kanal

Den Nationale Scene

Bergen Kino

Med andre ord – et komplett filmhus med et solid og godt fundament i alle 4 etasjer!

Rapporten gjør et forsøk på å beskrive noen av de strukturene som den regionale filmrettede aktiviteten benytter seg av, filmsenter, filmkommisjon og filmfond. Men den unnlater å si noe om samspillet mellom disse.

To forhold må innfries for at et regionalt filmproduserende miljø skal vise seg vitalt og levedyktig: kompetanse og volum. For at et miljø skal kunne produsere spillefilm eller tv drama må det være av en viss størrelse og inneha tilstrekkelig kompetanse. Og for at filmfolk skal utvikle og vedlikeholde kompetanse må det være kontinuerlige arbeidsmuligheter. Filmsenteret, som ivaretar kort- og dokumentarfilmen, filmkommisjonen som arbeider med å trekke utenlandske filmproduksjoner til Vestlandet og filmfondet fuzz som co-produsent av spillefilm og TV-drama arbeider innenfor hvert sitt felt for å skape produksjonsvolum, kontinuitet i kompetanseutviklingen og som en følge av dette: filmer av høy kvalitet.

Filmfondet fuzz

Stortinget har i behandlingen av Statsbudsjettet for 2004, 2005 og 2006, samt Stortingsmeldingen om kultur og næring uttrykt at det er ønskelig med regionale filmfond i Norge. Stortinget har ved flere anledninger bedt departementet finne en hensiktsmessig løsning på hvordan slike fond kan operere innenfor det ESA godkjente regelverket for filmproduksjon. Departementet har altså hatt denne problemstillingen til vurdering i 4 år, men har ennå ikke funnet en løsning. Resultatet er at statstilskuddet til de regionale filmfondene Fuzz og Film3 ikke kan benyttes til selskapenes formål – bruk av midlene er begrenset til tilskudd til kort- og dokumentarfilm – altså oppgaver som klart ligger under filmsentrene. Etter møte med departementet 10.mars 2005 var det en klar oppfatning at løsningen på ESA problematikken ville være at de regionale filmfondene opererte i gapet mellom Norsk filmfonds og annen offentlig produksjonsstøtte og ESAs grense for offentlig støttefrekvens. Ved en slik praksis ville regionale filmfonds virksomheter være i tråd med gjeldende regelverk, og det vil ikke være behov for særskilt ESA godkjenning av regionale filmfond. Departementet har etter møtet i mars 2005 ikke forholdt seg til denne konklusjonen, med den konsekvens at midler til fondene over statsbudsjettet kun kan benyttes til kort- og dokumentarfilm. Departementet ser altså bort fra at Filmfondets fuzz' formål er å bidra til toppfinansiering av spillefilm og TV drama – noe som er omhyggelig presisert i all korrespondanse med KKD. Filmfondet fuzz er nå operativt og har fortatt sine første investeringer. En uavklart situasjon omkring ESA-problematikken vanskeliggjør fondets mulighet til å virke, og vil være en betydelig bremsekloss for den videre finansiering av fondet – både når det gjelder regional offentlig og ikke minst privat kapital.

Kommentar til rapportens pkt. 5.1.1

Her legges det opp til en analyse av hvilke kriterier som ligger til grunn for at produsenter skal forlate **sine normale omgivelser**. Et uttrykk som fullt ut avslører det underliggende verdigrunnlag hos rapportens opphavsmenn. Hva er filmens naturlige omgivelser? Dersom en produsent vurderer det hensiktsmessig å gjennomføre produksjonen i Bergen ut fra en helhetsvurdering om at det der finnes kompetent filmfaglig arbeidskraft, en mulighet for toppfinansiering, studio og locationmuligheter - vil ikke Bergen da være filmens "normale omgivelser"?

Kommentar til rapportens anbefaling #7

Der det foreslås at statlig medvirkning til regionale filmfond skal skje gjennom en pulje i Filmfondet for å sikre med- og motspill av høy kvalitet til alle filmproduksjoner i Norge.

Forslaget bygger i beste fall på en manglende forståelse av hvordan de regionale filmfondene er innrettet. I praksis er det vanskelig å tenke seg at Filmfondet fuzz vil investere i prosjekter som ikke er støttet av Norsk Filmfond. Kun når øvrig finansiering er på plass vil fondets medvirkning kunne tre i kraft. Men forhåndstilsagn kan gis under forutsetning av at NFF støtter prosjektet. Det er

altså de siste (og vanskeligste) pengene produsenten kan finne hos fuzz. Men det er ingen automatikk i at fuzz støtter et hvert prosjekt av regional opprinnelse eller som skal gjennomføres i denne regionen. Beslutningsgrunnlaget vil være forankret i produksjonens kunstneriske kvaliteter, kommersielle potensial og regional betydning. Det føres altså ingen separat repertoar-politikk i regionene, men det kan *kun* være opp til et regionalt beslutningsnivå å ta stilling til hvilke av prosjektene som Norsk filmfond støtter som det også er ønskelig å medvirke i fra regionalt hold.

Anbefalinger

Staten må finne hensiktsmessige måter å støtte opp om utviklingen av regionale filmsatsninger, og innsatsen bør økes betydelig. De regionale filmsatsningene står for fornyelse og en vilje til å satse som bør imøtekommes på sentralt nivå. En ny nasjonal filmpolitikk bør erkjenne de positive mulighetene som åpnes gjennom de regionale satsningene og legge til rette for en konstruktiv utnyttelse av disse ressursene. Vi stiller oss helt og fullt bak rapporten der den peker på endel sentrale betingelser for å lykkes med en regional satsning. Det pekes på utfordringer innenfor nettverksdanning, strategiarbeid, markedskartlegging, kompetansebehov mm – oppgaver som ivaretas av regionale ressurssentre, i all hovedsak regionalt finansiert. Det er vårt ønske at staten i større grad også skal medvirke til at regionale ressurssentre kan dimensjoneres for nye utfordringer.

Filmsenterstrukturen er grunnleggende for oppbygging av et filmmiljø. Filmsentrene bør få tilført betydelig mer midler, og det bør vurderes om tilskuddsordningen til kort- og dokumentarfilm i sin helhet skal legges til filmsentrene.

Regionale ressurssentre har den beste kunnskapen om bransjens kompetansebehov. Norsk Filmutvikling holder en overveiende del av sine kurs i Oslo, og har ikke vært spesielt lyttende til de kompetansebehov som er spilt inn regionalt. Midler til kompetanseheving for den profesjonelle bransjen bør kanaliseres gjennom regionale ressurssentre – der de langt mer effektivt vil komme brukerne til gode og kunne brukes til å fylle de kompetansebehov som bransjen har. Det forutsetter også at administrative ressurser fordeles tilsvarende.

Vi tror tiden er inne for å formaliserer det uformelle nettverket som har eksistert mellom de regionale filmsatsningene. Felles problemstillinger, muligheten for erfaringsutveksling og enklere kommunikasjon gjør at et slikt forum er hensiktsmessig.

Forsatt statlig medvirkning til regionale filmfond er avgjørende for deres mulighet til å lykkes. Vi håper at det blir fokusert på at relativt små statlige bidrag er en medvirkende årsak til at det utøses betydelige midler regionalt som ellers ikke ville blitt brukt på film.

Norwegian Film Commission har gjort et meget viktig arbeid med å berede grunnen for en nasjonal incentivordning for utenlandske filmprodusenter. Vi ser fram til at en slik skatterefusjonsordning innføres. Den vil ha regional betydning fordi mye av opptakene vil skje på location i regionene, men også gi ringvirkninger for hele den norske bransjen fordi både styrking av internasjonale nettverk og kompetansetilførsel vil følge av ordningen.

Bergen 21.03.06

Bergen Media By
Torill Svege
Daglig leder